

IGAZSÁG

Előfizetési árak:
egész évre 400 Kor., fél évre 200 Kor.,
negyed évre 100 Kor., egy óra 35 Kor.
Egyes szám ára 2 Korona

Hasz PÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség: VIII., József-körut 5. sz.
Telefon: József 114-50 és József 53.
Kiadóhivatal: VIII., József-körut 5. sz.
Telefon: József 53.

Károly király váratlanul Magyarországra jött

A kormány visszatérésre akarja bírni a királyt — Az ántánt ma ismét tiltakozott a Habsburg-restauráció ellen — Statáriális intézkedések a rend- és nyugalom fenntartására

A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Sopronból jelentik, hogy Károly király folyó hó 21-én, pénteken oda megérkezett. A magyar kormány álláspontja a váratlan eseménnyel szemben az, hogy Károly király az 1920. évi I. törvénycikk értelmében jelenleg az uralkodói jogok gyakorlását Magyarországon át nem veheti és ismét el kell hagynia az ország területét. A kormány a szükséges intézkedéseket megtette.

Károly király Sopronból Győrbe utazott

Győr, október 22.

Károly király kíséretével ma délelőtt Sopronból ide érkezett és délután 3 órakor tovább utazott Komárom felé. A király kíséretében van Ostenburg őrnagy is. Kíséretét alkotja továbbá két osztrák század, Győr és Komárom közt a királynak és kíséretének vonatát feltartóztatták és a vonat jelenleg ott vesztegel.

A nagyhatalmak tiltakozása a király visszatérése ellen

Az ántánt követek demarsza a külügyminisztériumban — A kisántánt fenyegetőzése

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szövetséges főhatalmak képviselői okt. 22-én d. e. megjelentek Bánffy gróf külügyminiszternél és Károly király visszatérésének hírére jegyzéket nyújtottak át, amelyben hivatkozva utaltak azon közlésükre, amelyet a nagykövetek tanácsának megbízásából folyó évi április hó 3-án tettek a magyar kormánynak. Ezen jegyzékben a szövetséges hatalmak a magyar kormánynak és a magyar népnek emlékébe hozzák az 1920. évi február 4-iki határozat szövegét és az abban foglalt elvekhez híven megismélik, hogy egy Habsburgnak restaurációja veszélyezteti a béke alapjait, miért is ezt sem el nem ismerhetik, sem meg nem tűrhetik.

E jegyzék szerint továbbá:

„A legfőbb szövetséges hatalmak arra számítanak, hogy a magyar kormány azon nehézségek tudatában, melyek a volt államsfőnek Magyarország trónjára való visszatérése jelentene, hatásos rendszabályokat fog foganatosítani, hogy megakadályozzon egy oly kísérletet, amelynek esetleg pillanatnyi eredménye is Magyarország számára csakis vesztes következményekkel járhatna.

Anglia, Franciaország és Olaszország képviselői azt remélik tehát, hogy a magyar kormány kiadja a szükséges utasításokat arra nézve, hogy a volt államsfő azonnal elhagyja Magyarországot, tekintettel azon végső veszélyre, amelyet tartózkodásának meghosszabbítása Középeurópa békéjére jelentene. El kell hártaniok minden felelősséget arra az esetre, ha annak következtében, hogy a magyar kormány saját hibájából nem járulna hozzá ezen kívánság teljesítéséhez, súlyos események következzenek be.”

Ezen április 3-iki jegyzékhez a főhatalmak képviselői a következőket írták:

„A fentiekből kifolyólag kötelességünk, hogy a magyar kormányt hivatalosan arra kérjük, foganatosítsa minden késedelem nélkül a szükséges rendszabályokat, hogy az exkirály volt államaiból újból eltávolíttassék. Nagyméltóságod bizonyára meg fogja érteni, hogy ezen lépésünk magyarázata mindenekelőtt kormányainknak abban a kívánságában rejlik, hogy Középeurópában a békét fenntartsák; ezért ama reményünknek vagyunk bátrak kifejezési adni, hogy a magyar kormány e kívánságunknak haladéktalanul eleget fog tenni.”

Bánffy gróf külügyminiszter a szövetséges főhatalmak képviselőinek tudomására hozta,

hogy a magyar kormány, amint azt a ma délelőtt tartott minisztertanácson hozott határozat utólag leszögezte, szilárdan ragaszkodik álláspontjához, amely szerint Károly király az 1920. évi I. t.-c. értelmében jelenleg az uralkodói jogok gyakorlását Magyarországon át nem veheti és hogy ennél fogva az ország területét késedelem nélkül el kell hagynia. A magyar kormány e célból az összes szükséges intézkedéseket megtette.

Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia itteni képviselői a mai délelőtt folyamán megjelentek a külügyminisztériumban és a leghatározottabban és a legerélyesebb módon tiltakoztak Károly királynak a magyar trónra való visszahelyezése ellen. Kijelentették, hogy amennyiben a magyar kormány nem volna abban a helyzetben, hogy Középeurópa békéjének megzavarását megakadályozza, a kisántánt kormányai maguk fogják a béke fenntartására szükségesnek vélt intézkedéseket foganatosítani.

Bánffy gróf külügyminiszter a kisántánt képviselőinek megisméltette a magyar kormánynak a szövetséges főhatalmak képviselőivel szemben már kifejtett álláspontját.

Statárium a felségsértőkre és a hatóságokat megsértőkre

A m. kir. igazságügyminiszter rendeletére a budapesti büntető- és a pestvidéki kir. törvényszék területére ma kihirdették a rögtönbíráskodást. Az erről szóló rendelet, mely a hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni a következő:

„Az 1920. évi VI. t.-cikk 1. §-ának rendelkezéséhez képest az 1912. évi LXIII. t.-c. 12. §-ának 4. pontjában, illetve az 1920. évi XXXVIII. t.-c. 1. §-ában és az 1921. évi III. t.-c. 13. §-ának 1. bekezdésében nyert felhatalmazás alapján a 9550/1915. I. M. E. szám 25. §-ának megfelelően a m. kir. belügyminiszterrel és a m. kir. honvédelmi miniszterrel egyetértve a rögtönbíráskodást az 1921. évi július hó 8-án kelt 14.896/1921. I. M. E. számú és az 1921. évi október hó 20-án 23514/1921. I. M. E. számú rendeletek kiegészítésével a budapesti büntető- és a pestvidéki kir. törvényszék területén a felségsértésre az 1878. t.-c. (BTK) második rész első fejezetében meghatározott büntetési fokozatba az 1921. III. t.-c. 1. és 2. §-ában meghatározott bűncselekményekre és a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914. XL. t.-c. rendelkezéseibe illeendő csoportosulás után, vagy feltehetőleg csoportosulás esetén kivül elkövetett bűntettek, végül a gyilkosságra, a szándékos emberölésre, a rablásra és a vaspátványokon, lávirdákon (tűbészélen) vagy hajókon elkövetett közveszélyű cselekmények büntetési fokozatára is kiterjesztést a rögtönbíráskodást a most említett kir. törvényszék területén ezekre a bűncselekményekre is elrendelem.”

A rögtönbíráskodás kiterjesztéséről szóló hirdetmény kibocsátására és a további eljárásra a fenti idézett 9550/1915. M. E. számú igazságügyi-

niszteri rendelet 2. fejezetében foglalt rendelkezések az irányadók.

Báró Nagy Pál teljhatalmu katonai parancsnok

A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: A kormány előterjesztésére Horthy Miklós kormányzó báró Nagy Pál gyalogsági tábornokot

teljhatalmu katonai parancsnokká nevezte ki.

Báró Nagy Pál megbízatása odairányul, hogy a magyar kormány elhatározásának, amely szerint Károly király az 1920. évi I. törvénycikk értelmében Magyarországon jelenleg uralkodói jogokat nem gyakorolhat, minden eszközzel érvényt szerezzen.

A kormány egy tagja nyilatkozik a jelenlegi helyzetről, amely a király megérkezése folytán előállt

A kormány egyik tagja a helyzetről, amely Károly király újabb megérkezése következtében előállt, a következő nyilatkozatot tette:

— Ez a meggondolatlan lépés — ugymond — kétségtelenül súlyos helyzetbe sodorja az országot. A magyar kormány az ország függetlenségének a trianoni szerződésben történt biztosítása óta most jutott először abba a helyzetbe, hogy külügyi tekintetben konkrét eredményeket hozhatott az országnak. Most következett be az az időpont, midőn súlyos megpróbáltatások után végre jobb reménységgel nézhetünk a jövő elé. Most jutott el a nyugalmagyarországi kérdés abba a stádiumba, midőn Sopronnak Magyarországnál való megmaradását egységes és erőteljes nemzeti állásfoglalással végérvényesen biztosíthatjuk volna. Most jutott végre a belpolitikai helyzet is abba az érési stádiumba, midőn

minden jobb belátású politikus belátta és egyetemes közvélemény és gyakorlati kormányprogram szükségességét, úgy, hogy ellenségeink előtt is kétségtelenné látszott, hogy Magyarország a konszolidálódás és meggyorsulás után hatalmas lépésekkel halad előre.

— Bombaként hatott ebben a politikailag legalkalmatlanabb időpontban a husvétii puccs megismétlése. Nemcsak a szabadkirályválasztók tábora zuhant fel természetesen ezzel a könnyelmű, elhamarkodott lépéssel szemben, hanem

a legitimitás hívei is valóságosan kétségbe vannak esve, mert Magyarország nincs józan belátásu ember, aki ezt a kardinalis kérdést bármiféle osztrák megoldhatónak tartaná.

— Az ország érdekeinek és a nemzet közvéleményének felismerése alapján a kormány teljesen egységes volt mindjárt az első pillanatban, hogy mi a köztársaság az első pillanatban, sőt magával a királlyal szemben is.

A kormány haladéktalanul megtett minden intézkedést, amely az ország békés és külső biztonságának megőrzése szempontjából szükségesnek látszott.

Báró Nagy Pál gyatagsági tábornokot a kormány előterjesztésére a kormányzó teljes hatalma katonai parancsnoknak nevezte ki és felhatalmazta őt mindazoknak az eszközöknek igénybevételére, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a kormány elhatározásának, amely szerint IV. Károly Magyarországon uralkodói jogokat nem gyakorolhat, érvényt szerezzen.

— A közvélemény teljes nyugalommal szemléli az eseményeket és már a husvétii puccs alkalmával is megbizonyította, hogy teljes nyugalommal látja sorsát a jelenlegi kormányzat kezében lévén. De mert a jelenlegi feszült időben kevés számú rendbontó elem is ideig-óráig igen kellemetlen tud lenni.

a kormány kihirdette a statáriumot s ezzel elejét vette minden rendbontó szándéknak vagy osekérvésnek.

— A kormány intézkedései kétségtelenül jó hatást keltenek, hogy gyakorlatilag a külföldön is, amelynek állásfoglalása nem lehet kétséges. Tudomásom van róla, hogy az ántant itteni képviselői ugyanarra az élesen elutasító álláspontra helyezkedtek a mai nap folyamán, mint amelyet husvétkor is elfoglaltak, amely semmi kétséget sem hagy fenn az iránt, hogy mi lenne Magyarország sorsa az esetben, ha ily kalandokat a maga erejéből nem tudna elhárítani. A kormány éppen ezért feltétlenül számít minden tisztességes ember támogatására, szabadkirályválasztóra és legitimitásra egyaránt. Ma nem közjogi problémák megvitatásáról, hanem a nemzet életérdekeinek megőrzéséről van szó. A haza veszélyben van, teljesítse mindenki kötelességét!

Bécsi hírek a király utjáról

Az osztrák fővárosban nagy az izgalom

Bécsi lapjelentések szerint Károly király tegnap délelőtt repülőgépen érkezett Sopronba.

Az első hírt Gorton tábornok kiküldötti késő éjszaka hozta meg Lindley bécsi újságíró. Ez nyomban Schöber kancellárhoz ment és közölte vele az eseményt. A szövetségi kancellár nyomban elrendelte, hogy a rendőrség nehogy Bécsben bármilyen meglepetések álljanak elő, minden középületet megszálljon. Ezt az utasítást még az éj folyamán keresztül vitték, mire megfelelő katonai intézkedések történtek. Hasonló parancsok mentek a nyugatmagyarországi határon álló osztrák csapatok parancs-

nokaihoz is. Eppuagy utasították valamennyi tartományi kormányt, hogy a maguk hatáskörében minden biztonsági intézkedést meategenek. Már az első délelőtti órákban a Bécsben időző pártvezéreket Schöber szövetségi kancellár személyesen telefonon értesítette Károly király visszaérkezéséről. A pártelnökök tanácskozássra ültek össze, amelynek eredményeképpen a felfogások teljes egyöntetűséget állapították meg abban a tekintetben, hogy valamennyi pártnak egyforma energiával azon kell lenniük, hogy a

soproni események visszahatása az osztrák köztársaságra elkerültesse. Prágai jelentés szerint Károly király Sopronba érkezésének hírére Prágába még később tudták meg, mint Bécsben. Masaryk elnök és Benes miniszterelnök éppen abban a városban Jicin felé, amikor a hírt megtudták. Azonnal visszautaztak Prágába.

A tegnap Bécsbe esedékes budapesti dumai személygözös nem érkezett meg. Valószínűleg visszatartották Magyarországon. A Balaton-expressz sem tudott ma közlekedni.

A kereskedői érdekeltségek az élelmezési kérdésekről

Felterjesztések a Közélelmezési Tanácshoz — Az OMKE és a Kamara javaslatai az élelmezés javítására

(Az Igazság tudósítása.) A közlelmezés nagyfontosságú kérdéseinek megoldása minden bel- és külpolitikai bonyodalom ellenére a közélet előterébe nyomul, amihez hozzájárultak az utóbbi időben nyilvánosságra került monopolisztikus akciók, szabálytalanságok és ráfizetések.

A kormány e kérdések mind súlyosabb alakulásával a közlelmezési Tanácsot, amelyhez ugyan az érdekeltek nem nagy reményeket fűznek, de jobb híjján kénytelenek a különböző érdekeltségek javaslataikkal a Közélelmezési Tanácshoz fordulni és legalább itt hangot adni kívánásaiknak és céltudatos indítványaiknak.

A budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara a napokban tartott ülésén foglalkozott az élelmezési nehézségekkel és hosszabb vita után elhatározta, hogy fölterjesztési intéz a Közélelmezési Tanácshoz, amelyben az élelmezés nehézségeinek megszüntetése érdekében legelső sorban a szabad forgalomra való fokozatos áttérést javasolja.

Ugyancsak az élelmezési kérdéssel foglalkozni az OMKE most készülő előterjesztése is. Az OMKE ugyan részvesz a Tanács albizottságainak értekezletein és az egyes részlelkérdésekhez hozzászóthat, azonban az OMKE igazgatósága elhatározta, hogy a Tanács plénuma előtt is hangot kíván adni mindazoknak a szempontoknak, amelyek révén a gyakorlati kereskedők az élelmezés nehézségeit meg tudják oldani.

Mindkét előterjesztés azon az állásponton van, hogy a ma uralkodó rettenetes drágaságnak kulnyomó részét, legalább 80 százalékát, valutánk alacsony állása okozza és csak 20 százalék rejlik olyan okokban, amelyeket a Közélelmezési Tanács is meg tud ol-

dani. Ugy az OMKE, mint a Budapesti Kereskedelmi Kamara kifejezést ad annak a véleményének, hogy az árdragítás és áruuzsora letörésére, amely a legitím kereskedelem képviselőiben maguk ezek az érdekképviselesek is kívánának, a jelenleg érvényben levő törvényes rendelkezések, az árdragítás elleni törvény, az uszorabíróság, az Árvizsgáló Bizottság, teljesen elegendők és így a további teljesedés elegendőnkább a szabad verseny és szabad forgalom helyreállítása felé kell törekedniök és az illegitím kereskedelem helyzetét kell lehetetlenné tenniök.

A rendkívül fontos és a gyakorlati szempontokat az elméletieknek messze fölébe helyező előterjesztések már a legközelebbi napokban elkészülnek és a Közélelmezési Tanács elé kerülnek. Remélhetőleg a Közélelmezési Tanács meg fogja szívelni a javaslatokat, a melyeket a gyakorlat emberei tesznek.

Merényletek sorozata Párisban

Páris, október 22.

A párisi Wagram-teremben tartott népgyűlésen robbanás történt, amely több embert megsebesített. Valószínűleg merényletről van szó és öt férfit, valamint két nőt, kik közül kettőn megsebesültek, letartóztatták. A merénylet tervezésével Linthautné kórházi alkalmazottat gyanúsítják. Lakásán házkutatást tartotak, de ez nem járt eredménnyel. A párisi földalatti vasut ternezi állomásán egy pad alatt ugyancsak pokolgépet találtak, amelynek leszerelése után megállapították, hogy ugyanolyan típusú, mint az Egysült Államok nagykövetségének lakásán minap elhelyezett pokolgép volt.

Vételkényszer nélkül, mindenki saját
érdekeiben tekintse meg

VILÁGÁRUHÁZ

VII., Rákóczi-ut 42. alatti
(a Nemzeti Színházzal szemben)

minden igényt kielégítő dusan felszerelt raktárát.

Raktára: Férfi és női angol és francia gyapjuszövetek, vászon, sifon, kanavász, zefir, flanel, barchet, bársonyok és festő, selymek, trikóáru és kendők. — Velourkelmék minden színben és kivitelben.

Oriási maradékvásár. — Eladás nagyban és kicsinyben.